

MOTION 2025-03-20

Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet

Företagande och entreprenörskap är avgörande för Sveriges framtida tillväxt och välbefinnande. Att unga tidigt får möjlighet att utveckla sina entreprenöriella förmågor genom att driva UF-företag har visat sig ha många positiva effekter. Studier visar att tidigare UF-företagare har färre arbetslöshetsdagar, startar oftare företag som anställer fler och bidrar till en starkare lokal ekonomi. Samtidigt kan vi konstatera att möjligheten att delta i Ung Företagsamhet fortfarande är begränsad till vissa gymnasieprogram.

I dag påverkar valet av gymnasieprogram i mycket liten utsträckning om en individ kommer att vilja eller behöva driva eget företag i framtiden. De positiva effekterna av UF-företagande är tydliga oavsett region och samhällsgrupp. Forskning pekar även på att UF-företagande kan minska könsrelaterade skillnader inom entreprenörskap samt bidra till att utjämna skillnader kopplat till socioekonomisk bakgrund. Därför är det viktigt att fler elever får tillgång till denna utbildningsform, oavsett vilket gymnasieprogram de väljer.

Särskilt intressant är den starka ökningen av UF-företagande på barn- och fritidsprogrammet, där antalet elever som driver UF-företag har ökat från 26 till 102 på ett år. Det visar att det finns en stor potential för att inkludera Ung Företagsamhet inom fler utbildningsinriktningar. Ett tydligt exempel är estetiska program där potentiella arbetsplatser är få, och många därför väljer att frilansa eller starta enskild firma. Ett annat bra exempel är vård- och omsorgsprogrammet, där företagande kan spela en avgörande roll i att modernisera och utveckla omsorgsycket. Genom att ge elever möjligheten att driva UF-företag inom vård och omsorg kan vi locka fler unga till branschen, samtidigt som vi skapar en kultur av innovation och nytänkande. Företagsamhet inom vårdsektorn kan leda till nya lösningar för bättre arbetsvillkor, effektivare omsorg och en mer attraktiv bransch, vilket i sin tur bidrar till att trygga framtidens kompetensförsörjning.

Nordmalings kommun har infört entreprenörskap i skolan på samtliga stadier efter inspiration av Ung Företagsamhet. Metodiken, som utvecklats vid Luleå tekniska universitet, fokuserar på att stärka elevernas självkänsla och förmågor som initiativförmåga, mod, kreativitet och samarbetsförmåga. Entreprenörskap handlar inte bara om att starta företag, utan också om att utveckla ett driv och en framåtanda som är värdefull i en föränderlig omvärld. Denna modell kan med fördel tillämpas även i vår kommun, för att ge fler unga möjlighet att utveckla entreprenöriella färdigheter redan från grundskolan.

För att fler unga ska få ta del av de positiva effekterna av UF-företagande bör möjligheten att driva UF-företag finnas på samtliga gymnasieprogram. Det bör inte ske genom att göra kursen

obligatorisk, men skolor bör uppmuntras att inkludera det i befintliga kurser, fördjupningskurser eller som individuellt val. Kommunen bör även särskilt arbeta för att öka UF-företagandet inom vård- och omsorgsprogrammet genom samverkan med skolor och UF. Slutligen bör entreprenörskap och företagande förtydligas i examensmålen för fler gymnasieprogram, särskilt yrkesprogrammen.

Mot bakgrund av detta yrkar Kristdemokraterna

- Att möjligheten att driva UF-företag ska finnas på samtliga gymnasieprogram, genom att skolor uppmuntras att inkludera det i befintliga kurser, fördjupningskurser eller som individuellt val.
- Att kommunen särskilt ska arbeta för att stärka UF-företagande inom vård- och omsorgsprogrammet för att främja innovation och öka intresset för en bransch med kompetensförsörjningsproblem.
- Att elevers gymnasieval inte ska begränsa deras möjlighet att välja entreprenöriella kurser inom ramen för det individuella valet.
- Att entreprenörskap och företagande bör förtydligas i examensmålen för fler gymnasieprogram, framför allt yrkesprogrammen.
- Att för- och grundskolenämnden ges i uppdrag att införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder.

Veronica Kerr (KD)

Anders Sellström (KD)

Lucas Nilsson (KD)